

Hotellmarknadens konjunkturbarometer
April 2019

Fortsatt stark hotellkonjunktur

INNEHÅLL

Sammanfattning / 3

Hotellföretagen förväntningar på efterfrågan / 4

Förväntningarna fortsatta positiva / 4

Hotellföretagen förväntningar stärks medan tjänstesektorns försvagas / 5

God koppling mellan förväntningar och faktiskt utfall / 6

Hotellföretagens lönsamhet / 7

Hotellföretagen är nöjda med sin lönsamhet / 7

Hotellföretagen är för närvarande nöjdare med lönsamheten än tjänstesektorn i stort / 8

God koppling mellan hotellföretags syn på lönsamheten och den faktiska lönsamheten / 9

Bristen på personal i hotellbranschen / 10

Bristen på personal historiskt hög i hotellbranschen / 10

Liknande nivå på bristen på personal i hotellbranschen som i tjänstesektorn i stort / 11

Konjunkturinstitutets Konjunkturbarometer / 12

SAMMANFATTNING

APRIL 2019

HOTELLFÖRETAGEN FORTSATT OPTIMISTISKA

Hotellföretagen är fortsatt optimistiska avseende efterfrågan på sina tjänster på sex månader sikt och är nöjda med sin lönsamhet. Det visar Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer för hotell för första kvartalet 2019.

Det s.k. nettotalet för hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på sex månaders sikt låg första kvartalet 2019 på nästan 60, vilket är långt över det historiska medelvärdet på 33. Samtidigt som hotellföretagens förväntningar har stärkts under det senaste halvåret så försvagas förväntningarna på efterfrågan i tjänstesektorn totalt.

Hotellföretagen är också nöjda med sin lönsamhet. Nettotalet för hotellföretagens nulägesbedömning av sin lönsamhet låg på 25, vilket är långt över det historiska snittet på 2. Hotellföretagen har också en positivare syn på sin lönsamhet än tjänstesektorn i stort.

Den positiva utvecklingen på hotellmarknaden har inneburit en stark sysselsättningstillväxt i branschen de sista åren. Detta i kombination med en allmänt stark svensk konjunktur har lett till att rekryteringsproblem för hotellföretagen, och på arbetsmarknaden i sin helhet, ökat kraftigt. Ca 45 procent av hotellföretagen som svarat på konjunkturbarometern första kvartalet 2019 anger att de har brist på personal. Det är långt över det historiska genomsnittet som ligger på 15 procent.

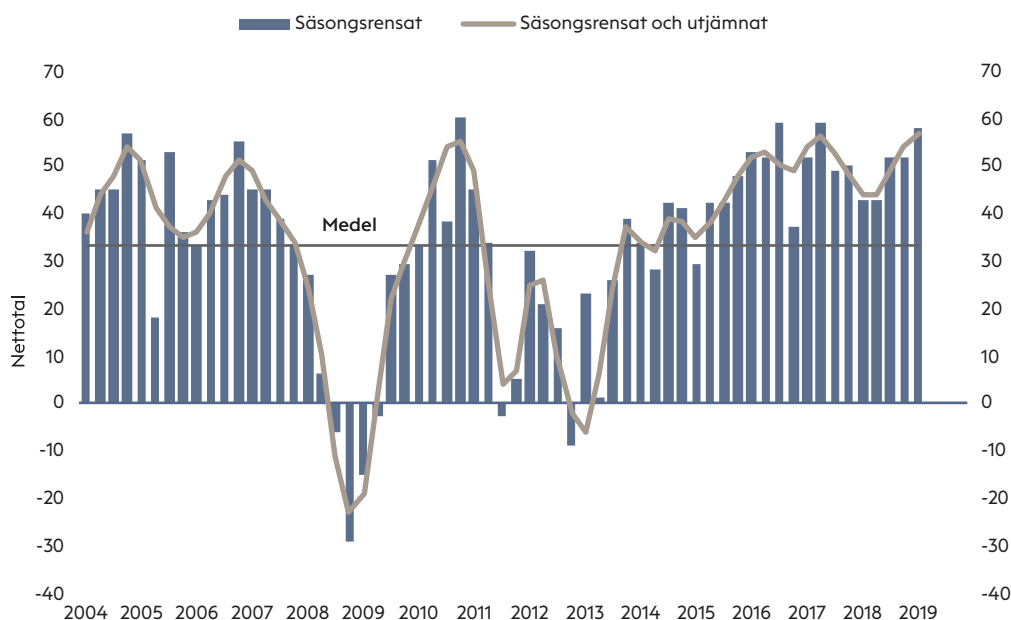
HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR PÅ EFTERFRÅGAN

FÖRVÄNTNINGARNA FORTSATT POSITIVA

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på deras tjänster på sex månaders sikt är fortsatta mycket positiva, se diagram 1. Det säsongsrensade nettotalet ligger närmare 60 för första kvartalet 2019, vilket är en bra bit över det historiska medelvärdet som ligger på 33.

Det säsongsrensade och utjämnade värdet har ökat varje kvartal det sista året och nettotalet ligger nu på 57, vilket är det högsta värdet som redovisats sedan hotellföretagen började redovisas separat i konjunkturbarometern i början på 2000-talet.

Diagram 1
Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på
6 månader sikt t.o.m. 1:a kvartalet 2019

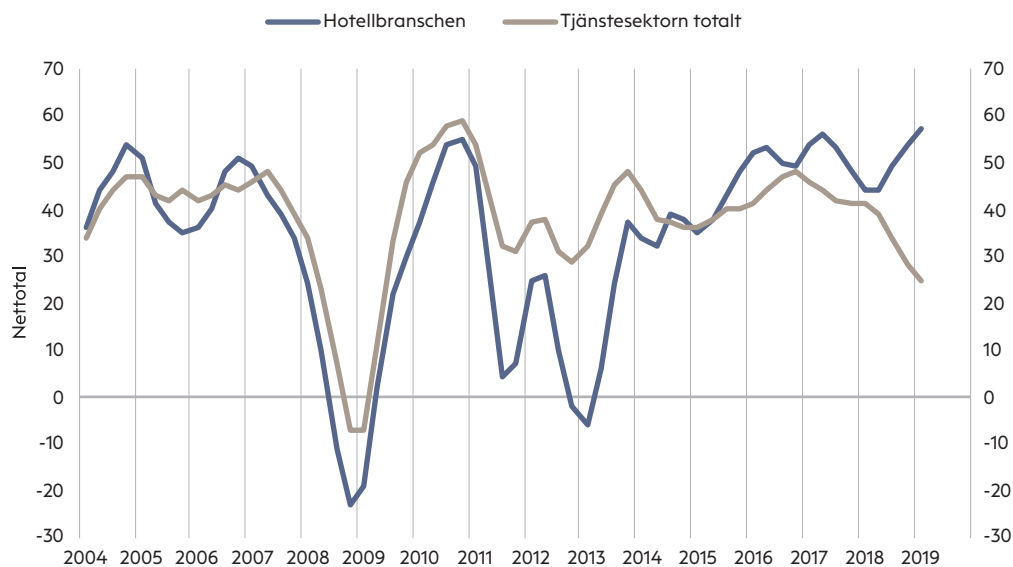
KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET)
NETTOTAL: NETTOTAL ÄR SKILLNADEN I ANDEL MELLAN DE FÖRETAG SOM HAR SVARAT POSITIVA RESPEKTIVE NEGATIVA FÖRVÄNTNINGAR AVSEENDE EFTERFRÅGAN PÅ FÖRETAGENS TJÄNSTER. ETT VÄRDE ÖVER 0 INDIKERAR STÖRRE ANDEL MED POSITIVA FÖRVÄNTNINGAR ÄN NEGATIVA FÖRVÄNTNINGAR BLAND FÖRETAGEN.

HOTELLFÖRETAGEN FÖRVÄNTNINGAR STÄRKS MEDAN TJÄNSTESEKTORNNS FÖRSVAGAS

Samtidigt som hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på sex månaders sikt förstärktes under början på 2019 så har förväntningarna på efterfrågan för tjänstesektorn i sin helhet succesivt försvagats sedan mitten på 2016.

Nettotalet för tjänstesektorn totalt låg första kvartalet, säsongrensat och utjämnat, på 25. Det betyder dock att det fortfarande är en betydligt större andel av tjänsteföretagen som förväntar sig ökade efterfrågan på företagens tjänster på sex månaders sikt än som förväntar sig minskad efterfrågan.

Diagram 2
Hotellföretagens och företagen i tjänstesektor totalt förväntningar på efterfrågan på 6 månader sikt t.o.m. 1:a kvartalet 2019, säsongrensat och utjämnat

KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET)
NETTOTAL: NETTOTAL ÄR SKILLNADEN I ANDEL MELLAN DE FÖRETAG SOM HAR SVARAT POSITIVA RESPEKTIVE NEGATIVA FÖRVÄNTNINGAR AVSEENDE EFTERFRÅGAN PÅ FÖRETAGENS TJÄNSTER. ETT VÄRDE ÖVER 0 INDIKERAR STÖRRE ANDEL MED POSITIVA FÖRVÄNTNINGAR ÄN NEGATIVA FÖRVÄNTNINGAR BLAND FÖRETAGEN.

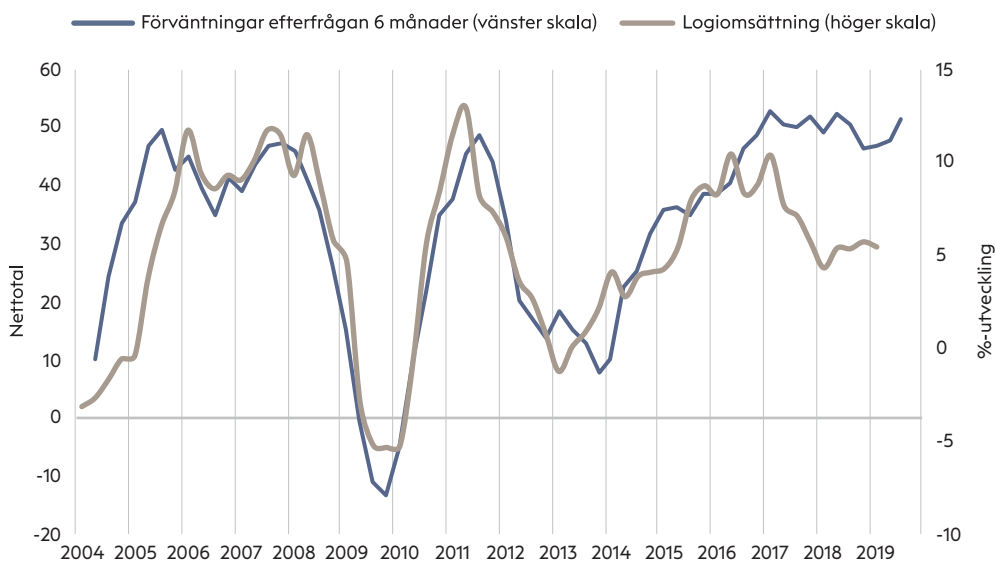
GOD KOPPLING MELLAN FÖRVÄNTNINGAR OCH FAKTISKT UTFALL

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på deras tjänster på sex månaders sikt ger en god prognos över utfallet för den faktiska utvecklingen av efterfrågan. I diagram 3 nedan visas dels utvecklingen av nettotalet för hotellens förväntningar på efterfrågan, dels den faktiska procentuella utvecklingen av hotellens logiomsättning (används här som en indirekt variabel för utvecklingen av omsättningen för hotellföretagens tjänster) för de perioder som förväntningarna avser. Värdena för båda variablerna uttrycks som fyra kvartals rullande medelvärden.

Sett över större del av perioden 2004 till 2019 har hotellens förväntningar gett en god prognos för hur logiomsättningen på den svenska hotellmarknaden kommer att utvecklas. Den goda samvariationen har dock försämrats något under det sista dryga året. Medan hotellföretagens förväntningar legat högt och, utifrån historiska samband, indikerat en utveckling av logiomsättning på drygt 10 procent det sista året har tillväxten i den faktiska logiomsättningen ökat med ungefär 5 procent.

Det blir viktigt att följa hur sambandet utvecklas framöver. Förhoppningsvis kommer hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på företagens tjänster att fortsätta att ge en god prognos över den faktiska utvecklingen av logiomsättningen på hotellmarknaden.

Diagram 3
Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på 6-månaders sikt t.o.m. 1:a kvartalet 2019 och faktisk utveckling av logiomsättning på hotell, 4-kvartals glidande medelvärde

KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET) & INKVARTERINGSSTATISTIKEN (TILLVÄXTVERKET/SCB)

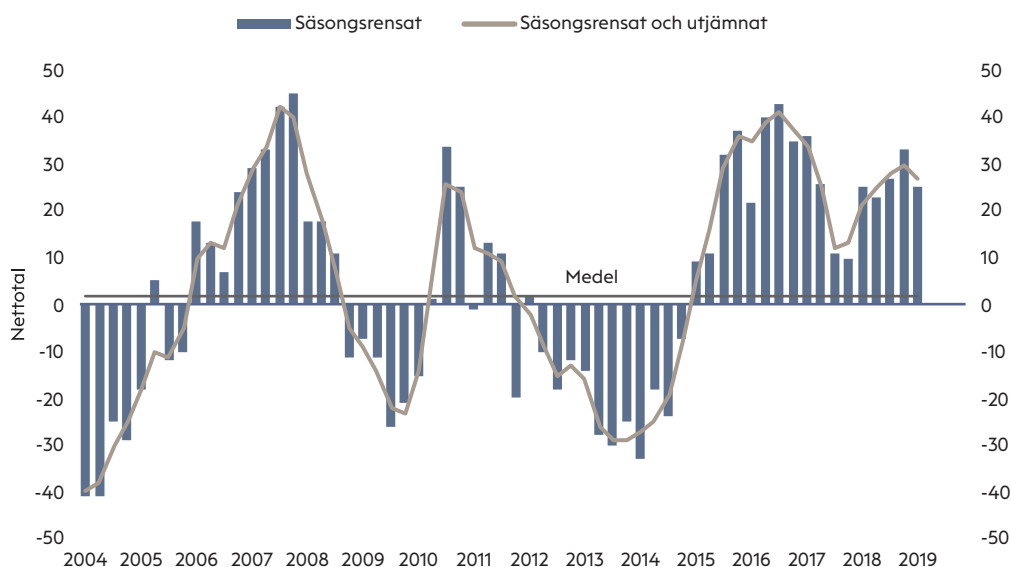
HOTELLFÖRETAGENS LÖNSAMHET

HOTELLFÖRETAGEN ÄR NÖJDA MED SIN LÖNSAMHET

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten i hotellbranschen är positiv för närvarande, se diagram 4. Det säsongsrensade nettotalet låg första kvartalet 2019 på 25, vilket är långt över det historiska medelvärdet på 2.

Det säsongsrensade och utjämnade nettotalet sjönk dock något sista kvartal för första kvartalet sedan mitten på 2017. Kopplingen mellan hotellens bedömning av lönsamheten och den faktiska utvecklingen av logiomsättningen under samma period är, som man kan förvänta sig, god, dvs. god tillväxt i logiomsättningen ger god lönsamheten.

Diagram 4
Hotellföretagens bedömning av lönsamheten,
nuläge t.o.m. 1:a kvartalet 2019

KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET)

NETTOTAL: NETTOTAL ÄR SKILLNADEN I ANDEL MELLAN DE FÖRETAG SOM HAR SVARAT BRA RESPEKTIVE DÅLIG LÖNSAMHET. ETT VÄRDE ÖVER 0 INDIKERAR STÖRRE ANDEL FÖRETAG SOM ANGETT BRA LÖNSAMHET ÄN SOM ANGETT DÅLIG LÖNSAMHET.

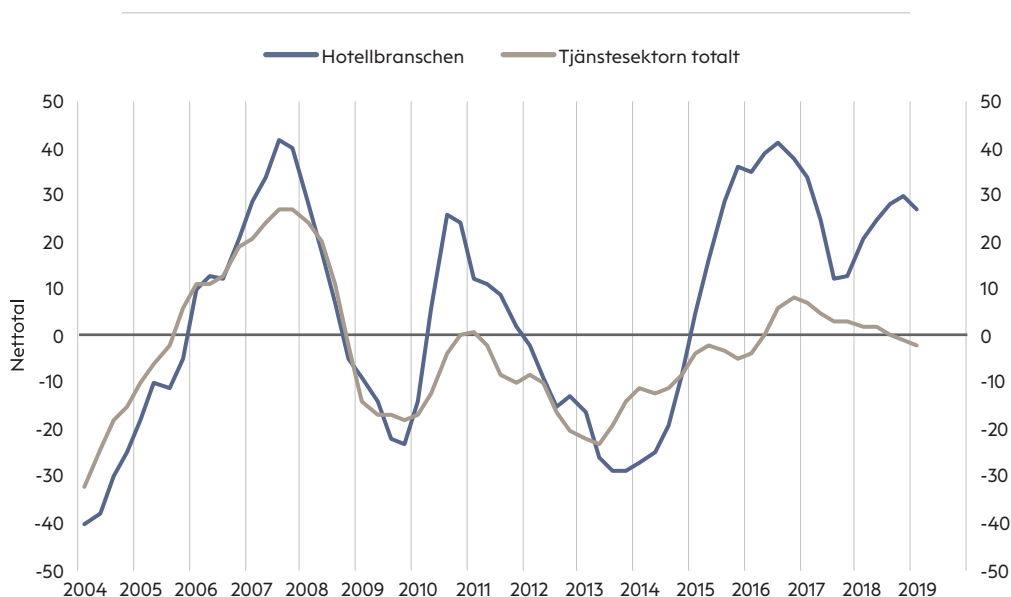
HOTELLFÖRETAGEN ÄR FÖR NÄRVARANDE NÖJDARE MED LÖNSAMHETEN ÄN TJÄNSTESEKTORN I STORT

Hotellföretagen bedömningen av lönsamheten är positiv i förhållande till bedömningen som företagen i hela tjänstesektorn gjorde under första kvartalet 2019, se diagram 5.

Medan nettotalet för hotellföretagen stigit succesivt sedan mitten på 2017 och första kvartalet 2019 låg på 25, så har nettotalet för den privata tjänstesektorn sjunkit sedan början på 2017 och låg för första kvartalet på minus 3.

Hotellföretagens mer positiva bedömning av lönsamheten betyder inte nödvändigtvis att den faktiska lönsamheten på hotellmarknaden är högre än för tjänstesektorn totalt. Nöjdheten beror på lönsamheten i förhållande till företagens normala lönsamhet. Lönsamheten mätt som rörelsemarginalen ligger relativt stabil runt 7 procent över konjunkturen för tjänstesektorn totalt perioden 2004-2017 medan den fluktuerar betydligt mer med konjunkturen i hotellbranschen och låg under perioden på mellan som lägst 2 procent och som högst på 7 procent.

Diagram 5
Hotellföretagens bedömning av lönsamheten jämfört
företagen i tjänstesektorns bedömning av lönsamheten, säsongsrensats
och utjämnat, nuläge t.o.m. 1:a kvartalet 2019.

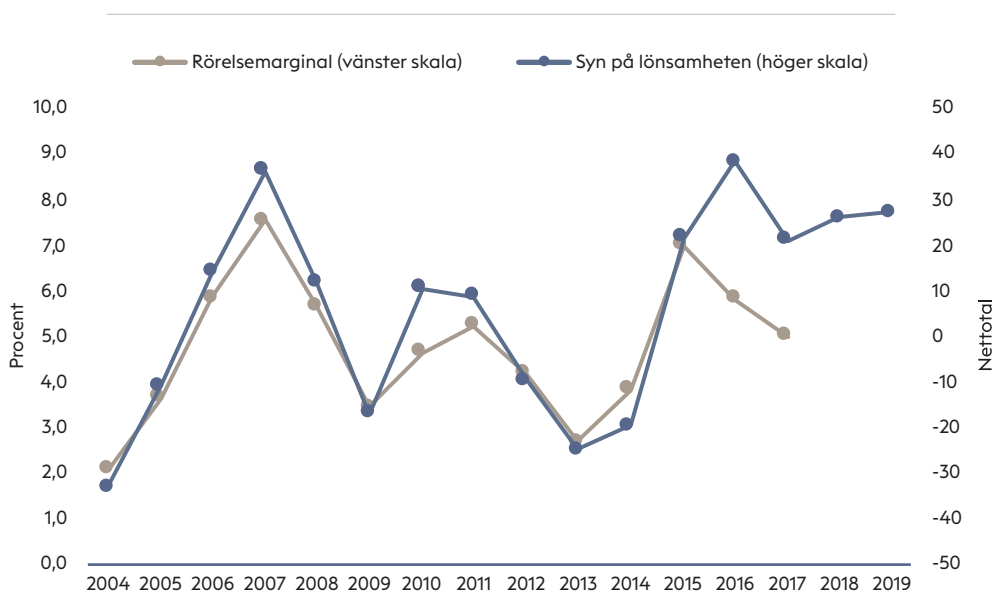
KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET)
NETTOTAL: NETTOTAL ÄR SKILLNADEN I ANDEL MELLAN DE FÖRETAG SOM HAR SVARAT BRA RESPEKTIVE
DÅLIG LÖNSAMHET. ETT VÄRDE ÖVER 0 INDIKERAR STÖRRE ANDEL FÖRETAG SOM ANGETT BRA LÖNSAMHET
ÄN SOM ANGETT DÅLIG LÖNSAMHET.

GOD KOPPLING MELLAN HOTELLFÖRETAGS SYN PÅ LÖNSAMHETEN OCH DEN FAKTISKA LÖNSAMHETEN

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten, enligt konjunkturbarometern, samvarierar väl med den faktiska lönsamheten på hotellmarknaden. I diagram 6 visas dels hotellföretagens bedömning av lönsamheten, dels den faktiska lönsamheten mätt som rörelsemarginalen för hotellmarknaden. På vänsterskala avläser man rörelsemarginalen i procent och på högerskalan netttotalen för hotellföretagens bedömning av lönsamheten.

Historiskt har resultaten för hotellföretagens bedömning av lönsamheten, enligt konjunkturbarometern, gett en god indikation på faktiska lönsamheten på hotellmarknaden. Sambandet har dock försämrats något de sista två åren. Eftersom uppgifter om hotellmarknadens faktiska lönsamhet kommer med en stor eftersläpning ger Konjunkturbarometern en god fingervisning på vad man kan förvänta sig för nivå på den faktiska lönsamhet. Resultaten enligt konjunkturbarometern för 2018 och början på 2019 indikerar en rörelsemarginal för hotellmarknaden på mellan sex till åtta procent för båda åren.

Diagram 6
Hotellföretagens bedömning av lönsamheten och den faktiska lönsamheten mätt som rörelsemarginalen¹, årsvärden.

KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET) & FÖRETAGENS EKONOMI (SCB)
NETTOTAL: NETTOTAL ÄR SKILLNADEN I ANDEL MELLAN DE FÖRETAG SOM HAR SVARAT BRA RESPEKTIVE DÅLIG LÖNSAMHET. ETT VÄRDE ÖVER 0 INDIKERAR STÖRRE ANDEL FÖRETAG SOM ANGETT BRA LÖNSAMHET ÄN SOM ANGETT DÅLIG LÖNSAMHET.
RÖRELSEMARGINAL: RÖRELSERESULTATET I PROCENT AV TOTAL OMSÄTTNING (RÖRELSERESULTAT: TOTALA INTÄKTER MINUS RÖRELSEKOSTNADER).

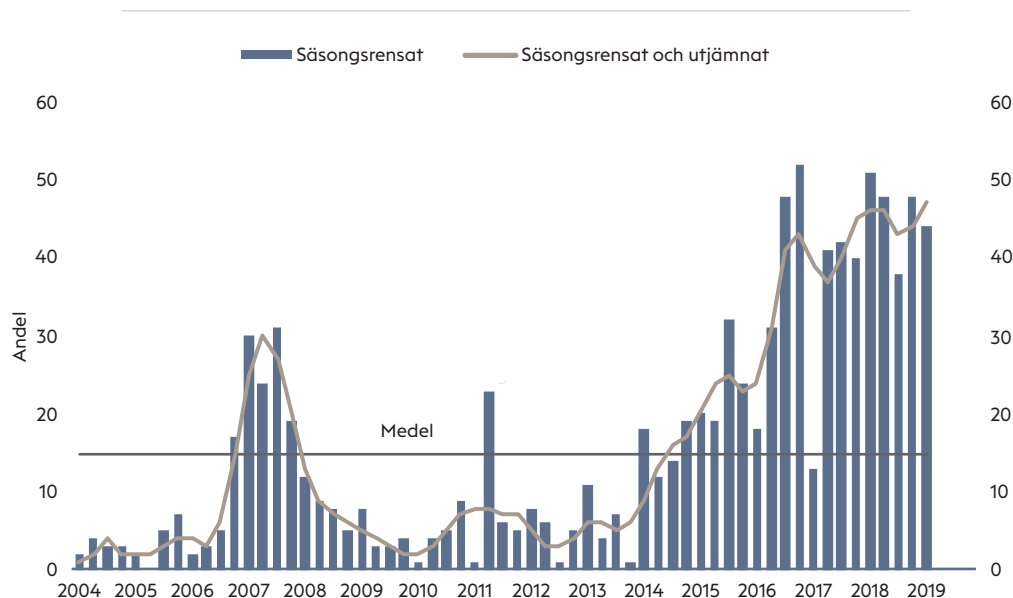
BRISTEN PÅ PERSONAL I HOTELLBRANSCHEN

BRISTEN PÅ PERSONAL HISTORISKT HÖG I HOTELLBRANSCHEN

Den mycket starka utvecklingen på hotellmarknaden under flera år har gjort att antalet anställda i branschen har ökat. Detta i kombination med att arbetslösheten på den svenska arbetsmarknaden ligger på låga nivåer har inneburit att rekryteringsproblemen på hotellmarknaden har ökat.

I diagram 7 visas hur stor andel av hotellföretagen i konjunkturbarometern som anger att de har brist på personal. Andelen har ökat kraftigt de senaste två till tre åren. Nivån låg på ca 45 procent under första kvartalet 2019, vilket är långt över det historiska snittet på 15. De stora problemen att rekrytera kan bli en faktor som, i det korta perspektivet, försvårar en fortsatt expansion av hotellbranschen.

Diagram 7
Andel hotellföretag som anger brist på personal,
andel t.o.m. 1:a kvartalet 2019

KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET)

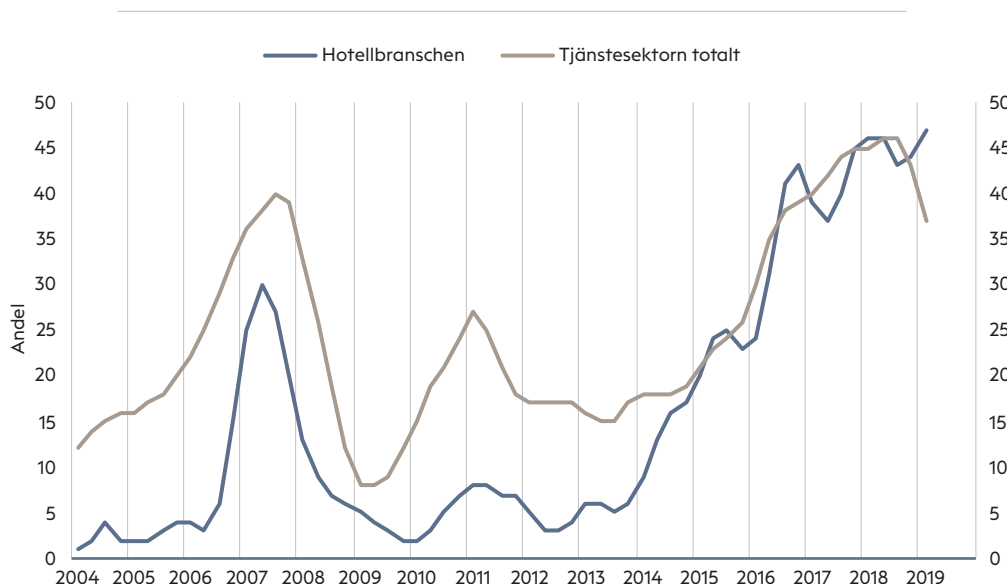
LIKNANDE NIVÅ PÅ BRISTEN PÅ PERSONAL I HOTELLBRANSCHEN SOM I TJÄNSTESEKTORN I STORT

Det är inte bara i hotellbranschen som svårigheterna att rekrytera personal är stora. I diagram 8 visas den angivna bristen på personal på hotellmarknaden och i tjänstesektorn totalt. Som framgår är för närvarande andelen företag som angivit brist på personal på ungefär samma nivå bland hotellföretagen och företagen i tjänstesektorn totalt.

Den stora bristen på personal är ett problem som är generellt på hela arbetsmarknaden och dessutom är på sin högsta nivå på 15 år. Den enda jämförbara nivån var vid toppen på högkonjunkturen 2007 innan finanskrisen slog till.

Diagram 8

Andelen hotellföretag respektive företag i tjänstesektorn totalt som anger brist på personal, säsongrensade och utjämnade värden, andel t.o.m. 1:a kvartalet 2019

KONJUNKTURINSTITUTETS KONJUNKTURBAROMETER

Konjunkturinstitutet frågar varje månad svenska företag och hushåll om deras syn på ekonomin. Resultatet sammanställs i rapporten Konjunkturbarometern som ska ge snabba, kvalitativa indikationer om viktiga ekonomiska variabler.

I den här rapporten sammanställs resultaten från det som betecknas som kvartalsbarometern. I undersökningen ingår 164 verksamhetsenheter på hotellföretag där enheterna har minst 20 anställda. I sammanställningen av svaren är företagets svar viktade efter storlek där storleken utgörs av antalet anställda.

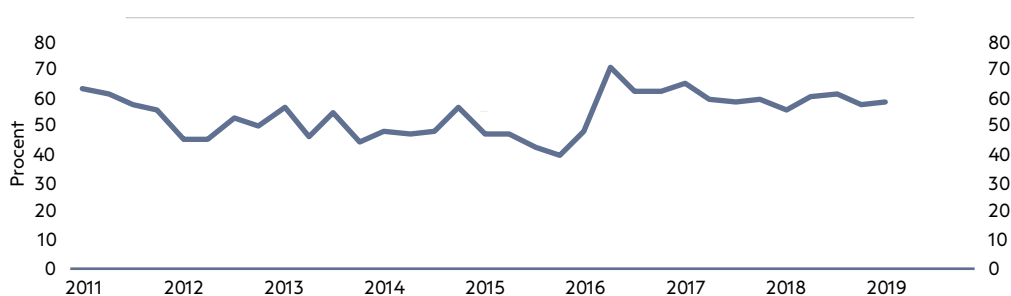
De tre frågor som det presenteras svar på i denna rapport är:

FRÅGA	SVARSALTERNATIV		
EFTERFRÅGAN PÅ FÖRETAGETS TJÄNSTER VÄNTAS PÅ 6 MÅNADERS SIKT	ÖKA	OFÖRÄNDRAT	MINSKA
LÖNSAMHETEN ÄR FÖR NÄRVARANDE	GOD	TILLFREDSSTÄLLANDE	DÅLIG
HAR FÖRETAGET FÖR NÄRVARANDE BRIST PÅ PERSONAL	JA	NEJ	

Svaren på de flesta frågorna presenteras med så kallade netttotal. Nettotalen definieras som skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positivt respektive negativt. Ett värde över 0 indikerar större andel positiva än negativa och tvärtom.

I diagram 9 visas hur svarsfrekvensen bland hotellföretagen har utvecklats över tiden. Svarsfrekvensen finns bara redovisas fr.o.m. andra kvartalet 2010. Det som redovisas i diagrammet är den genomsnittliga svarsfrekvensen för de frågor som redovisas i denna rapport. Som framgår av diagrammet har svarsfrekvensen de senaste tre åren legat runt 60 procent. Det betyder att svaren under den perioden är baserad på runt 100 verksamhetsenheter i hotellbranschen.

Diagram 9
Svarsfrekvens hotellföretagen, f.o.m. 1:a kvartalet 2019

KÄLLA: KONJUNKTURBAROMETERN KVARTAL (KONJUNKTURINSTITUTET)